

CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 18 JUNI 2015 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

de heer A. Azannay (GLH), mevrouw A.A. Barth-van den Boom (CU), de heer M.H. Brander (PvdA), mevrouw A. Dekker (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw J. van Ketel (SP), mevrouw Z. Klazes (GLH), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), de heer A.P.D. van den Raadt (Trots), mevrouw E. de Raadt (CDA), mevrouw N.U. Ramsodit (PvdA), mevrouw F. Simsek (CDA), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer P. Spijkerman (D66), mevrouw A. Sterenberg (VVD), de heer J. Vrugt (AP)

Afwezig:

de heer M. Dittrich (Trots), mevrouw L.C. van Zetten (HvH), mevrouw F.C. Tempelaars (AP)

Mede aanwezig:

de heer B. van Leeuwen (voorzitter), de heer J. van der Hoek (wethouder), mevrouw J. Langenacker (wethouder), de heer M. Snoek (wethouder), mevrouw A.D. Taets van Amerongen-Ingram (secretaris)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen belangstellenden gemeld.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform het voorstel vastgesteld, maar de punten 8.1 en 8.2 worden afzonderlijk besproken.

4. Vaststellen verslag van de commissie van 5 maart, 28 mei en 4 juni 2015 en ter kennisgeving het aangevulde verslag van de regionale raadsmarkt jeugdzorg

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen

Mevrouw Özogul (SP) kondigt drie vragen over de thuiszorg aan voor wethouder Van der Hoek. Mevrouw De Raadt (CDA) kondigt een rondvraag aan voor wethouder Van der Hoek over de quickscan voor spreekjongeren.

Er zijn geen mededelingen.

Ter advisering aan de raad

6. Maatschappelijk opvang dak- en thuislozen

De heer **Vrugt (AP)** zegt zich in de conclusies van het college te kunnen vinden, al is het met zijn initiatiefvoorstel iets anders gelopen dan hij had voorzien. Hij hoopt dat de initiatiefnemers als ervaringsdeskundigen in een later stadium nog een rol krijgen. De locatie Velserspoort lijkt hem een prima plek, waar nu eindelijk ook de ongedocumenteerden terecht kunnen. Hij is benieuwd of er ook een plan B is voor het onverhoopte geval dat het daar niet lukt. Hij is blij dat de gemeente nu ook de

aantallen beter gaat monitoren. Hij stemt in met de dekking uit de reserve sociaal domein, omdat het immers om een voorziening gaat uit de oude Wmo. Hij stemt in met het voorstel.

Mevrouw **Van Ketel SP** sluit zich daarbij aan. Zij is tevreden met het voorstel en de afhandeling van de moties. Zij mist alleen weer de afhandeling van de SP-motie Illegale Honger.

De heer **Spijkerman (D66)** vindt de dekking in overeenstemming met de eis rond de reserve sociaal domein dat flexibiliteit mogelijk is als het gaat om nieuwe wetgeving. Het commentaar van D66 op de eerste versie is volgens hem goed verwerkt. Hij is blij dat de gemeente de exploitatie van het woonhotel aan een externe partner overlaat. Dat is nu een corporatie geworden, een marktpartij zou zijn voorkeur gehad hebben. Hij spreekt zijn bewondering uit voor de inzet van de twee ervaringsdeskundigen en betreurt het dat hun gesprek met een grote marktpartij nog geen resultaat opgeleverd heeft, waardoor ze voor het moment buitenspel staan.

De heer **De Jong (VVD)** betreurt het dat de inbreng van de VVD niet allemaal verwerkt is. De VVD had veel vragen die nu onbeantwoord blijven: over het ontstaan van wachtlijsten, het risico van aanzuigende werking, over de haalbaarheid van de maximale verblijfsduur van zes maanden en over wat er gebeurt als de regiogemeenten niet willen meebetalen. De VVD is het niet eens met de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. Hij vraagt wat de status is van het voorliggende stuk dat volgens hem niet kan gelden als beleidsdocument omdat er niets in geregeld wordt op het gebied van beleid voor handhaving, gebruik en doelgroepenverdeling in deze voorziening. Hij is het niet eens met de dekking die volgens hem gevonden had moeten worden binnen het sociaal domein zelf en niet in een greep uit de reserve.

De heer **Smit (OPH)** is het eens met de Actiepartij. Hij is van oordeel dat de dekking voor 2015 uit de reserve mag komen, maar dat die voor 2016 gewoon in de begroting moet worden gevonden.

De heer **Brander (PvdA)** complimenteert het college met de ondernomen actie en het nieuwe voorstel. Hij is benieuwd of de regiogemeenten meebetalen. In de kadernota heeft hij gezien dat daar enige risico's bestaan. Hij vraagt zich af of in de praktijk zo weinig begeleiding nodig zal zijn als in het stuk wordt voorgesteld. Hij stelt voor daar meteen koppelingen te leggen met andere voorzieningen voor re-integratie en ondersteuning om mensen weer op het goede pad te krijgen. Hij vraagt waar het niet bestede bedrag van 432.000 euro voor maatschappelijke opvang is, dat volgens de bestuursrapportage voor dit doel besteed zou worden en waarom er voor 2016 geen structurele dekking gezocht wordt.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** is blij met de uitvoering van de genoemde moties. Zij is blij dat nu goed op papier staat dat alle burgers recht hebben op opvang. Zij herinnert zich dat daar in december nog veel discussie over was toen zij dat onderwerp te berde bracht. Zij is met de PvdA van mening dat een grotere inzet op begeleiding nodig zal zijn, vooral op het gebied van schuldhulpverlening. Zij vraagt dit onderdeel te heroverwegen.

Mevrouw **Klazes (GL)** vraagt welke criteria gehanteerd worden voor spoedzoekers om voor deze voorziening in aanmerking te komen en hoe men tot de termijn van 6 maanden gekomen is. Zij vraagt verder in welk prijssegment de huren vallen en hoe de fysieke vormgeving voor de verschillende doelgroepen eruit gaat zien.

Mevrouw **Barth (CU)** vraagt wat er gebeurt met de termijn van 6 maanden als de uitstroom stukt. Zij is blij met deze voorziening maar is nog wel benieuwd of er iets van huurtoeslag mogelijk is. Ook wil zij meer duidelijkheid over de rol als centrumgemeente ten aanzien van economisch daklozen.

De heer **Van den Raadt (Trots)** is blij dat er nu eindelijk eens een opvangvoorziening buiten het centrum gerealiseerd wordt en dat een corporatie een bijdrage levert. Hij is benieuwd hoe de handhaving van de verblijfsduur geregeld is.

Wethouder **Van der Hoek** bedankt voor alle positieve reacties en instemming. De status van het stuk is dat het college na een besluit aan de slag kan gaan met de uitvoering. De vragen waar de VVD het over heeft, zullen gaandeweg een antwoord krijgen. De omvang en dergelijke zijn berekend op basis van de beste inschattingen die op dit moment te maken zijn op grond van ervaringen in de regio van de afgelopen jaren. De praktijk zal uitwijzen of er een aanzuigende werking optreedt en of er wachtlijsten gaan ontstaan. De verwachting is van niet. De termijn van 6 maanden is geen keiharde richtlijn. Er wordt ook meegenomen in hoeverre iemand meewerkt om weer op het rechte pad te komen. En het is een bekend gegeven dat de doorstroming naar reguliere woningen een knelpunt is. De huurtoeslag is een kwestie van de corporatie. Het gaat hier om noodopvang voor de korte termijn. Er komt een protocol waarin veel praktische zaken geregeld zullen worden, maar men kan hier niet alles aan de voorkant regelen. Het rijksbeleid kent nog veel onduidelijkheden. Het voorstel zoals het er nu ligt, gaat puur over het zorgen dat de voorziening er komt. Alles zal van meet af aan goed gemonitord worden om te kunnen beoordelen of bijstelling van het beleid geboden is.

De motie Illegale Honger wordt door zijn collega Langenacker afgehandeld. Volgens hem is er een brief naar de Voedselbank uitgegaan. Hij heeft van dit proces geleerd dat de inzet van ervaringsdeskundigheid een goede plek verdient en daar zal dus aan gewerkt worden. Het bedrag van 432.000 euro is bestemd voor de 24 uursopvang. Vanwege alle onzekerheden en de korte termijn waarop alles gerealiseerd moet worden, is ervoor gekozen dit en volgend jaar te dekken uit de reserve. In 2016 wil het college bekijken hoe de zaken zich ontwikkelen en dan voor 2017 een structurele dekking in de begroting vinden. Als men het anders wil, moet men maar aangeven wat er elders in de begroting gekort kan worden. Naar zijn mening is het een taak van de raad om bij nieuwe wensen aan te geven wat men elders op de begroting wil schrappen om die wensen te dekken.

Primair komt deze voorziening ten laste van de centrumgemeente, Haarlem dus. Maar er worden met de regiogemeenten wel afspraken gemaakt over vergoedingen voor de kosten ten behoeve van mensen die uit hun gemeente afkomstig zijn. In de nota staat welke huurprijs gehanteerd wordt.

In beginsel kunnen de gebruikers van deze voorziening zelfstandig aan het werk om een oplossing voor elkaar te krijgen voor hun problemen. Dat is het uitgangspunt. In individuele gevallen is maatwerk voor ondersteuning mogelijk. Maar de doelgroep is heel anders dan die van de 24 uursopvang. Bij de intake wordt conform de Wmo-procedure de situatie van de betreffende cliënt in kaart gebracht via een onderzoek om te komen tot een Wmo-beschikking. Daarin zal ook meegenomen worden of en welke begeleiding nodig is.

Hij stelt voor een werkbezoek te organiseren naar de locatie zodat men zelf kan zien hoe de scheiding tussen doelgroepen fysiek wordt georganiseerd. In wezen komt het neer op twee gescheiden ingangen voor het woonhotel en voor de overige opvang. De raad van toezicht van de corporatie gaat nog deze maand een besluit nemen over de deelname. Hij heeft begrepen dat de seinen daar wel op groen staan.

De heer **Brander (PvdA)** memoreert dat gisteren bij de behandeling van de reserve sociaal domein gezegd is dat het overleg met de regio over de verdeling van lasten nog moet plaatsvinden. Hij vraagt hoe het daar nu mee staat.

De heer **De Jong (VVD)** spreekt zijn grote verbazing uit over het afgeven van een blanco cheque zonder onderbouwing met beleid. Dat zegt hij in zijn tijd als raadslid nog niet eerder meegemaakt te hebben. Hij is van mening dat het protocol op zijn minst gelijktijdig had moeten worden voorgelegd.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vindt dat er met twee maten gemeten wordt. De ene keer wordt van de raad het aangeven van een strikte dekking gevraagd als unaniem een wens geuit wordt, de andere keer neemt het college zelf rustig een fikse duit uit het reservepotje.

De heer **Spijkerman (D66)** vraagt of het mogelijk is de voorziening weer in te krimpen als er in de praktijk te weinig gebruik van gemaakt wordt, zoals in Amsterdam gebeurd is.

Wethouder **Van der Hoek** zegt de VVD voor een deel te begrijpen, maar hij wijst op de onzekerheden over het rijksbeleid en de wens van de raadsmeerderheid die het college nu volgt. Hij is het er echter niet mee eens dat er nog te veel onbekend is. In de nota staat al veel beschreven en de praktijk zal veel moeten uitwijzen. Dat speelt in het hele land. In alle redelijkheid is hij, gezien de ervaringen met

andere onderwerpen, positief gestemd over het bereiken van goede afspraken met de regiogemeenten. Hij kan de voorziening niet tussentijds kleiner maken of per kamer of unit huren. Die flexibiliteit zit er niet in. Het gaat hier om een basisvoorziening. Bij een lage bezetting kunnen wel tijdelijk maatregelen genomen worden qua personeel en aantal bedden per eenheid.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk met stemverklaring naar de raad gaat.

7. Bestuursrapportage 2015-1

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk wethouders aanwezig zijn bij de bespreking in deze commissie, omdat het bij het sociaal domein inmiddels gaat over 53% van de totale begroting van de gemeente Haarlem. Dat moet dus goed gevolgd worden. Uit het hele land komen signalen dat er dingen verkeerd gaan bij de centralisaties. In Almere is naar verluidt het jaarbudget voor de jeugd-GGZ nu al helemaal uitgeput. Uit een recent onderzoek zou naar voren komen dat de meeste mensen met zorgvragen zich nog steeds vooral tot hun huisarts wenden en niet terechtkomen bij de sociale wijkteams zoals de bedoeling was. Slechts 10% weet de weg naar de wijkteams rechtstreeks te vinden. De risicoparagraaf over de decentralisaties is in deze bestuursrapportage nog steeds veel te mager, ondanks toezeggingen dat de raad daar uitgebreider over geïnformeerd zou worden. Zij vraagt de drie wethouders waarom die toezegging niet is nagekomen. Zij vraagt waarom er niet net zoals in Amsterdam een aparte rapportage is over de drie decentralisaties. Verder vraagt zij hoe het staat met de besteding van de aanbestede budgetten en of er enig zicht is op een mogelijke over- of onderbesteding.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** vindt de risicoparagraaf eveneens summier. Zij heeft op grond van de verstrekte cijfers berekend dat het stijgingspercentage bijstandsgerechtigden in Haarlem aanmerkelijk lager is dan het landelijk gemiddelde dat in de meicirculaire wordt genoemd. Zij vraagt of dit ligt aan een betere situatie in Haarlem of dat er wellicht nog bijstellingen moeten plaatsvinden.

Wethouder **Snoek** zegt dat het in Almere bij nader inzien gaat om één kleine aanbieder die door zijn budget heen is. Per regio verschillen de beelden, maar in Haarlem is nog nergens iets te zien dat wijst op uitputting van budgetten. De raad wordt volgens de afspraak via de P&C-cyclus ingelicht over het werkelijke verloop, maar de organisatie is nog volop bezig met het verzamelen van informatie over het eerste kwartaal. Dat vergt de nodige tijd op dit voor de gemeente nieuwe terrein. Hij meldt dat er volgende week een brief naar de raad komt met nadere informatie over de drie decentralisaties die nog niet in deze bestuursrapportage verwerkt kon worden. In de jeugdzorg gaat de bevoorschotting gewoon door. De aanbieders moeten het melden als ze boven het regionale plafond dreigen uit te komen, maar er zijn nog geen signalen dat er zaken uit de hand lopen.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** zegt de toegezegde informatie te willen betrekken bij de kadernota. Zij heeft uit Almere ook signalen opgevangen dat de zorgverzekeraars bepaalde kosten voor jeugdzorg niet meer vergoeden, omdat zij vinden dat de gemeente die moet betalen. Dan gaat het bijvoorbeeld om de ook in deze commissie besproken vaktherapeuten. Zij is benieuwd of dit ook gebeurt in Haarlem.

Zij merkt verder op dat de toezegging over de uitgebreide risicorapportage vooralsnog op de actielijst dient te blijven staan.

Wethouder **Snoek** zegt 12 gevallen te kennen waarin het omgekeerde het geval is, dus waarin een verzekeraar zaken vergoedt die eigenlijk ten laste van de gemeente zouden moeten komen. Verder is hem het geval bekend van een jongere die net 18 jaar geworden is, maar voor vervolgonderwijs aangewezen is op extra zorg aan school. Die dreigde buiten de boot te vallen, zoals een inspreester hier eerder aangaf. Daar is inmiddels een oplossing voor dit jaar voor gevonden. Zulke knelpunten worden in een brief opgenomen die de gemeente naar OC&W gaat sturen.

Wethouder **Van der Hoek** zegt nu niet te kunnen reageren op het onderzoek over huisartsen en wijkteams. Wellicht dat daarover nog iets in de raadsbrief kan worden opgenomen. Het is wel de

bedoeling dat huisartsen bekend zijn met de mogelijkheden van de wijkteams en daar waar nodig ook naar verwijzen onder het mom van welzijn op recept. Maar er is nog geen zicht op of dit voldoende werkt.

Wethouder **Langenacker** zegt dat Haarlem over het algemeen beter scoort dan het landelijk gemiddelde als het gaat om uitkeringsgerechtigden, maar dat er ook altijd sprake is van een naijlend effect. Zij verwacht dus dat er de komende maanden een stijging te zien zal zijn. Maar zij zal dit nog nader laten uitzoeken.

De **voorzitter** sluit de bespreking af en merkt op dat de bestuursrapportage bij de behandeling van de kadernota wordt meegenomen en dat de toezegging tot de volgende bestuursrapportage op de actielijst blijft staan.

8. Besteding overgebleven minimagelden 2014

Inspreker

Mevrouw **Zuidam** zegt na 14 jaar werk als communicatie-adviseur via de WW sinds een half jaar in de bijstand beland te zijn. Zij brengt naar voren dat men niet kan spreken van **de** doelgroep van de bijstand. Daarvoor bestaan er te veel onderlinge verschillen. Daar moet men volgens haar veel meer rekening mee houden om voor iedereen een goed aanbod aan ondersteuning te bereiken. Zij zit zelf bijvoorbeeld niet te wachten op een cursus over het omgaan met geld, maar zou wel erg gebaat zijn bij een vergoeding van reiskosten bij sollicitaties. Een goede afstemming zou volgens haar veel prettiger werken en ook leiden tot een beter resultaat van het minimabeleid. Verder wil zij het hebben over de HaarlemPas die iedere bijstandsgerechtigde ontvangt. Zij mist een overzicht van de instellingen en winkels die korting verlenen aan bezitter van die pas. Pasbezitters weten nu niet waar ze die pas kunnen gebruiken. Tot haar verbazing is er bijvoorbeeld geen regeling met het Frans Halsmuseum. Het lijkt haar voor de hand liggen dit juist wel als SROI-voorwaarde bij gesubsidieerde instellingen te regelen. Zij pleit ervoor een goed overzicht te maken en dit aan alle pashouders te verstrekken om het gebruik te stimuleren.

De heer **Smit (OPH)** vraagt hoe de ambtelijke reactie was op deze gedachten.

Mevrouw **Zuidam** zegt dat ze daar nog niet met ambtenaren over gesproken heeft, maar ervoor gekozen heeft dit nu aan de commissie voor te leggen.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** merkt op dat zij de commissieleden eerder al had uitgenodigd voor een gesprek met de insprekerster over haar ervaringen. Zij is benieuwd waarom de insprekerster geen contact heeft gezocht met ambtenaren.

Mevrouw **Zuidam** zegt dat ze na het intake- en controlegesprek nooit meer contact gehad heeft met een ambtenaar. Er hebben geen vervolgesprekken plaatsgevonden. Zij merkt op dat de HaarlemPas de houders wel een zeker stigma geeft, maar dat het een fikse speurtocht vergt om de gebruiksmogelijkheden te achterhalen.

De heer **Spijkerman (D66)** merkt op dat de insprekerster goed de kern verwoordt heeft van de zaken waar de commissie nu over gaat spreken.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt of de insprekerster bereid is met behoud van uitkering langs instellingen en bedrijven te gaan om te vragen of ze (willen) deelnemen aan de pas.

Mevrouw **Zuidam** zegt zich liever te richten op het vinden van een betaalde baan.

De **voorzitter** bedankt de insprekerster voor haar inbreng.

De heer **Vrugt (AP)** zegt dat de inspreker de commissie weer eens drukt op belangrijke ervaringsfeiten. Hij vindt dat een lijst van de gebruiksmogelijkheden er binnen de kortste keren moet komen zonder dat daar eerst weer een motie voor op tafel moet worden gelegd. Hij kan zich voor het overige vinden in de besteding van het overgebleven geld die voor een groot deel neerkomt op het uitvoeren van aangenomen moties. Hij is blij dat het PMO weer voor een jaar gered is en de gemeente gaat helpen de communicatie naar doelgroepen te verbeteren. Hij zegt al jaren te pleiten voor een vaste plek van het PMO in de basisinfrastructuur. Kleine organisaties zijn volgens hem veel te veel tijd kwijt aan het verdedigen en verantwoorden van hun subsidie, waardoor hun eigenlijke werk in de knel komt. Hij breekt een lans voor ondersteuning van Haarlemmers voor Haarlemmers met 5000 euro uit dit enorme bedrag van 820.000 euro.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** verwacht een toezegging dat het gevraagde overzicht er op korte termijn komt. Zij verwijst naar het stemgedrag van de VVD over de moties. Daar is volgens haar geen nadere toelichting op nodig. Zij spreekt er haar verbazing over uit dat voorgesteld wordt het PMO met 40.000 euro te ondersteunen zonder dat daar een deugdelijk plan van aanpak voor wordt bijgevoegd. Zij zegt niet te twijfelen aan alle goede bedoelingen, maar wel adequate informatie nodig te hebben om daar een besluit over te kunnen nemen. Zij merkt tot haar schrik wel op dat men nu hoog opgeeft van het bereik van het netwerk van PMO, maar dat dit de voorgaande jaren niet geleid heeft tot een volledig bereik van degenen die aanspraak kunnen maken op deze regelingen. Voor het overige legt zij zich neer bij de democratische besluitvorming bij meerderheid.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** merkt op dat het met de HaarlemPas bergafwaarts gegaan is de afgelopen jaren. Voorheen kon men met de pas op veel meer plaatsen terecht en zaten er veel kortingsbonnen bij. Die kon men inwisselen zonder zich te hoeven generen. Er waren ook veel kortingsregelingen voor kinderen. In andere gemeenten is dat alles volgens haar beter geregeld. In Haarlem beperkt het voordeel zich voornamelijk tot het administratieve gemak voor ambtelijke diensten. Zij betreurt het dat er geen plan van aanpak ligt van het PMO, maar wijst dat aan de korte termijn waarop dit besloten is. De SP heeft alle vertrouwen in het PMO en zijn netwerk met de aangesloten organisaties om een groter bereik te realiseren.

Mevrouw **Klazes (GLH)** zegt de inspreker al eerder gesproken te hebben en altijd in de verandering geleefd te hebben dat de HaarlemPas voor veel meer doeleinden bruikbaar was. Zij stelt voor een deel van het communicatiebudget uit dit voorstel te besteden aan de gebruiksmogelijkheden, maar pas nadat die aanmerkelijk verruimd zijn. Zij hoopt dat de minimagelden nu optimaal benut worden. Zij vraagt hoe het verder gaat met het PMO als de prestatieafspraken voor dit jaar gehaald worden. Zij rekent erop dat de wethouder goede afspraken gemaakt heeft met PMO. Zij gelooft in het nut en de noodzaak van een organisatie als het PMO, maar zegt op een vraag van de VVD dat het bij de motie niet erom ging PMO voor omvallen te benutten, maar om het soort werk overeind te houden vanwege de kortere lijnen naar de minima. Het huidige systeem om werkzoekenden aan werk te helpen is volgens haar te generiek. Zij pleit voor meer maatwerk en onderscheid in doelgroepen. Zij is ervan overtuigd dat het grootste deel van de minima wil werken, maar kondigt aan dat GLH bij de kadernota komt met een motie voor het basisinkomen.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** zegt dat de VVD altijd stukken kan opvragen via de griffie of het stuk niet behandelbaar had kunnen verklaren. Het gaat hier nu om het benutten van de deskundigheid en het netwerk van PMO om de communicatie naar doelgroepen te verbeteren over de minimaregelingen van de gemeente en niet om het overeind houden van de organisatie op zich. Zij complimenteert de wethouder met de inzet om een beter bereik van de beschikbare middelen te realiseren. Zij stelt voor aan PMO ook als opdracht mee te geven goed rekening te houden met de verschillen binnen de doelgroep. Zij is voor steun aan Haarlemmers voor Haarlemmers. Zij pleit ervoor het eenmalige giftkarakter voor de groep van 110% goed te benadrukken om geen verkeerde verwachtingen voor komende jaren te wekken. Zij vraagt hoe het staat met mogelijkheden voor vergoeding van reiskosten bij sollicitaties. Zij vraagt naar een reactie van de wethouder op de opmerkingen over de HaarlemPas en pleit voor het opnemen van deelname aan die pas als SROI-

voorwaarde bij subsidies. Zij kondigt aan dat de PvdA samen met de SP werkt aan een voorstel op het gebied van schuldhelpverlening.

De heer **Smit (OPH)** merkt op dat het niet alleen gaat om geld dat op de plank is blijven liggen, maar voor 243.000 euro ook om geld dat de gemeente bespaard heeft op de personele kosten bij de regeling van de koopkrachttegemoetkomingen. Hij spreekt zijn waardering uit voor het pleidooi van de inspreker voor meer maatwerk in de begeleiding van uitkeringsgerechtigden. Volgens hem wordt er te veel gehandeld vanuit een neerbuigende houding. Hij kan zich vinden in de voorstellen van het college voor de besteding van deze middelen en spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop een teruggenomen motie nu gehonoreerd wordt. Volgens hem waren de plannen van het PMO al uit eerdere stukken bekend. Hij is vooral te spreken over de steun aan het initiatief Goede Gieren voor de schuldhelpverlening. Volgens hem wordt hiermee ook een groep bediend die bij de huidige schuldhelpregeling buitenboord valt, namelijk de mensen die eerder om een hen moverende reden zich uit een schuldhelptraject hebben teruggetrokken, maar bij nader inzien daar toch weer wel behoefte aan blijken te hebben. Hij vindt het de moeite waard dat te volgen. Hij pleit voor een vergoeding van sollicitatiekosten uit het lopende budget.

De heer **Spijkerman (D66)** stelt dat D66 verzet is op probeersels en daarom dus ook voorstander is van steun aan Goede Gieren. Hij is kritisch over de inzet van middelen van 2016 om dit voorstel voor 2015 te dekken. Daar wil hij niet aan meewerken vanwege een te hoog Dik Scheringakarakter. Hij laakt het ontbreken van een prestatieplan van PMO. Naar zijn mening moeten daarmee heldere doelstellingen en prestaties afgesproken worden die aansluiten bij de doelen- en effectenmatrix voor de sociale infrastructuur.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** zegt niet erg enthousiast te zijn over dit voorstel dat in haar ogen niet veel meer is dan een technische uitvoering van enkele moties en het uitgeven van overgebleven geld zonder beleidsmatige afwegingen of visie. Zij voelt er meer voor dat geld te bestemmen voor reiskostenvergoedingen en andere vormen van ondersteuning om mensen weer aan het werk te krijgen. Zij vindt de uitvoeringskosten aan de erg hoge kant.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vindt het een prima idee om de Goede Gieren te steunen. Hij steunt het idee voor reiskostenvergoedingen en vindt het goed dat overgebleven geld ook besteed wordt aan de groep voor wie het budget oorspronkelijk al bedoeld was. Hij stelt voor op de website van BUUV een aparte rubriek te openen waarin gebruikers kunnen vertellen over hun positieve ervaringen met de HaarlemPas.

Wethouder **Langenacker** constateert dat er een breed draagvlak is voor de steun aan de Goede Gieren, dat zij ziet als een innovatief experiment dat de gemeente graag wil steunen. Zij zegt dat er in het verleden al eens een plan van PMO op tafel is geweest dat nu is geactualiseerd. Door een misverstand is dat nu niet meegestuurd, maar zij zal er alsnog voor zorgen dat het per mail nagestuurd wordt. PMO gaat op haar verzoek helpen om de doelstellingen van het minimabeleid te verwezenlijken. Dat soort werk in opdracht deed PMO voorheen niet, toen was het platform vooral een belangenbehartiger voor de aangesloten organisaties. Er zijn nu afspraken gemaakt en net zoals dat bij andere opdrachtnemers gaat, wordt op het eind verantwoording afgelegd over de geboekte resultaten. Het gaat om een eenmalig budget voor 2015. Daarna kan worden bekeken of er vervolgoopdrachten komen, maar dat is voor een deel ook aan de raad.

De motie vroeg om een structurele dekking voor de 110%. In het stuk is echter te zien dat het om heel veel geld gaat. Daarom is ervoor gekozen het te beperken tot een eenmalige uitkering. Zij geeft het CDA gelijk dat het een wat ongerichte uitkering is die niet afhankelijk of gericht is op inspanningen om weer aan werk te komen. De uitvoeringskosten van de regeling zijn inderdaad hoog, omdat het een ingewikkelde kwestie is waarbij ook vermogenstoetsen nodig zijn en gekeken moet worden of de cliënt al minimaal drie jaar op het minimum zit. Dat is vergelijkbaar met de regeling die nu al voor de 100%-groep geldt. In het minima- en armoedebestand zijn al specifieke instrumenten opgenomen om de re-integratie te bevorderen. Er was een afspraak om dit budget bij de hele groep van minima terecht te laten komen die al drie jaar op een minimum zit en een eenmalige extra opsteker goed kan gebruiken. De verwachting is dat het bestaande budget toereikend is. Indien er echter onverhoopt toch

overbesteding optreedt, is voor alle zekerheid voorzien in een aanvullende dekking uit de middelen voor armoedebestrijding voor 2016 waarvoor nog geen bestemming is vastgelegd. De eenmalige regeling wordt dus nu zo goed als zeker helemaal gedekt door middelen die zijn overgebleven uit 2014. Voor de komende jaren blijft er nog budget te besteden.

Bij de HaarlemPas is de afgelopen jaren bezuinigd op het aantal fte's. Dat waren mensen die zich bezighielden met het binnenhalen van kortingsregelingen. Dat aanbod is dus inderdaad minder geworden. Daar staan echter verbeteringen op stapel. De bedoeling is een webshop te maken naar het voorbeeld van Leeuwarden en Groningen. Verder wordt ook de communicatie over het totaal van kortingsregelingen verbeterd.

Het is binnen de huidige budgetten al mogelijk sollicitatiekosten vergoed te krijgen, als extra stimulans op weg naar de arbeidsmarkt. De inspreker valt waarschijnlijk nog onder het oude regime, maar sinds 1 januari moet elke cliënt zich meteen bij het aanvragen van een uitkering melden op het Werkplein. Daar krijgt elke cliënt een klantmanager toegewezen die regelmatig contact onderhoudt met de cliënt. Bij de pilot 300 is geconstateerd dat er veel te weinig contacten waren. Daarop wordt in de vervolgnota Kans & Kracht verder op ingegaan. In de nota zal ook worden aangegeven welke groepen meer en welke minder prioriteit krijgen. De contactambtenaar moet er primair op gericht zijn zijn cliënten aan het werk te helpen.

De heer **Smit (OPH)** constateert dat de tot nu toe gehanteerde werkwijze niet toereikend is om cliënten te laten weten dat ze sollicitatiekosten kunnen declareren en dat de begeleiding dus nog niet optimaal afgestemd is op de individuele situaties. In zijn ogen is het een briljant idee om de website van BUUV te gebruiken voor informatie over de HaarlemPas.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt of de webshop wel iets goedkoper wordt dan BUUV.

De heer **Spijkerman (D66)** vraagt of het niet mogelijk is een hek te zetten rond het budget van 2015.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt geen bezwaar te hebben tegen een eventueel beroep op het budget van 2016. Zij vraagt of het gebruikelijk is personele lasten voor de uitvoering ten laste te brengen van de middelen voor het minimabeleid zelf. Zij vraagt of er bij de schuldhelpverlening mogelijkheden zijn om extra budget beschikbaar te stellen, als het aantal aanmeldingen de verwachtingen overtreft.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** pleit voor schriftelijke informatie aan cliënten over de sollicitatiekostenregeling. Zij vraagt of de webshop ook opengesteld wordt voor gesubsidieerde instellingen met een kortingsregeling.

Wethouder **Langenacker** zegt dat ook de gesubsidieerde instellingen als de openbare bibliotheek hun aanbod kenbaar kunnen maken in de webshop. Zij zegt toe na te gaan of er SROI-voorwaarden over de HaarlemPas kunnen worden opgenomen in de contracten met gesubsidieerde instellingen. Er zijn altijd al uitvoeringskosten ten laste gebracht van dit beleid. Zo is het voordeel van 243.000 euro ontstaan dat nu weer wordt ingezet voor dit voorstel. Zij kan nu nog niet garanderen dat het budget van 2015 toereikend is voor de dekking van de hele regeling. Als er een grotere toeloop blijkt te zijn dan verwacht, valt er volgend jaar minder te besteden.

Zij zal zorgen voor het verstrekken van schriftelijke informatie over sollicitatiekosten. Het voorstel voor de webshop komt nog naar de raad met een reële begroting. Het voorstel voor Goede Gieren is een pilot, dus het is niet de bedoeling nu al iedereen te bereiken. Maar als het experiment aanslaat, zal ze zeker bij de raad terugkomen. Tot slot merkt zij op dat in de verordening de einddatum nog correct moet worden vermeld. Dat zal zij nog laten doen voor de raadsvergadering.

De voorzitter constateert dat het voorstel als hamerstuk met stemverklaring naar de raad gaat.

8.2 Beleidsregels re-integratie Participatiewet gemeente Haarlem “Beleidsregels ontheffing van de verplichting tot arbeidsinschakeling en tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ Haarlem”

De **voorzitter** zegt ter inleiding dat de raad de verordening al eerder heeft vastgesteld. Deze beleidsregels zijn een bevoegdheid van het college en worden per 1 juli van kracht.

Mevrouw **Dekker (D66)** bepleit een zorgvuldige omgang met de beperkte middelen en wil de nodige voorzichtigheid in acht nemen om ervoor te zorgen dat de afstand tot de arbeidsmarkt niet nog groter wordt. Zij is daarom geen voorstander van het instellen van een subsidieplafond, maar wel voor het hanteren van criteria voor aanspraak op een voorziening. Zij wil de mogelijkheden tot het volgen van een studie of opleiding niet beperken tot alleenstaande ouders, maar die mogelijkheid ook openstellen voor andere doelgroepen als dat hun toeleiding naar de arbeidsmarkt ten goede komt, bijvoorbeeld vluchtelingen. Zij zet vraagtekens bij het verlenen van een ontheffing op basis van sociale en medische belemmeringen, omdat volgens haar het perspectief op re-integratie een factor van betekenis kan zijn voor herstel. Verder is zij benieuwd hoe zulke ontheffingen verleend worden en hoe ze na verloop van tijd getoetst worden. Zij vraagt wat de basis is voor ontheffing voor alleenstaande ouders met een kind jonger dan 12 jaar. Volgens haar kan een ouder gaan werken op de tijden dat het kind naar de basisschool gaat.

De heer **Vrugt (AP)** vindt het juist goed dat deze zaken nu zo zijn opgenomen en spreekt er zijn verbazing over uit dat D66 zich geen situaties kan voorstellen waarin het juist goed is dat deze ontheffingsgrond er is.

Mevrouw **Dekker (D66)** zegt dat zij juist wil weten om welk soort situaties het dan gaat.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** is het eens met D66. Zij vraagt waarom men enerzijds beschut werk zou willen regelen, terwijl men anderzijds een plafond daarop instelt. Zij vraagt wat daar de aanleiding voor is.

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** vraagt aan artikel 8 van de re-integratieregels een extra lid toe te voegen om het misbruik van proefplaatsingen tegen te gaan. Verder wijst zij op de voorbeelden in Leiden en Amsterdam waar ook deeltijdarbeid een basis voor ontheffing kan zijn. Zij denkt dan met name aan zelfstandigen, maar daar zal zij in een ander verband met de heer Vrugt ook op terugkomen.

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt de studiemogelijkheden niet te beperken tot alleenstaande ouders, maar daar maatwerk van te maken. Ook bij deeltijdwerk pleit zij voor maatwerk bij ontheffingen. Zij vraagt of er ook momenten voorzien worden voor evaluatie van de verordeningen en beleidsregels.

Mevrouw **Barth (CU)** vraagt hoe het staat met de ontheffing voor alleenstaande ouders met een kind jonger dan 5 jaar, als de ouder meer kinderen heeft. Zij vraagt of daar een hardheidsclausule van toepassing is voor situaties waarin het onredelijk is de arbeidsplicht te hanteren. Zij vraagt of er iets geregeld kan worden op het gebied van kinderopvang als de ouder moet voldoen aan de re-integratieplicht.

Mevrouw **Simsek (CDA)** vindt het juist een goede zaak dat er ruimte geboden wordt voor ontheffingen op sociale en medische gronden. Bij een recente bijeenkomst heeft zij van deskundigen gehoord dat het voor bepaalde mensen juist heel goed kan zijn even niets te maken te hebben met verplichtingen om een beter zicht te krijgen op hun wensen en mogelijkheden voor de arbeidsmarkt. Als artikel 9 daarvoor bedoeld is, lijkt dat haar een uitstekende zaak. Zij vraagt naar aanleiding van artikel 4, lid b, of de jongeren onder de 27 jaar ook zelf een inbreng hebben in het plan van aanpak dat het college laat opstellen en welke actie wordt ondernomen als dat niet uitvoerbaar blijkt.

Wethouder **Langenacker** benadrukt dat het uitvoeringsplan voor het eerste jaar bij wijze van proef veel instrumenten wil inzetten voor deze doelgroep die voor de gemeente nieuw is. Gaandeweg kunnen aan de hand van ervaringen bijstellingen aangebracht worden. Om al die pilots de ruimte te geven binnen het beperkte budget worden de subsidieplafonds ingesteld. Als het plafond bereikt is,

wordt gekeken welke andere regelingen en instrumenten nog wel beschikbaar zijn. Het is dus de bedoeling met een beperkt budget een heel diverse doelgroep zo goed mogelijk te bedienen. De Participatiewet is erop gericht de participatie te bevorderen en dat blijft de norm. De ontheffingen zijn er voor uitzonderingsgevallen. Het kenmerk van maatwerk is dat niet van tevoren is uit te schrijven om welke gevallen het precies gaat. Ieder geval is anders. Zij stelt voor een werkbezoek aan de afdeling SoZaWe te organiseren, zodat raadsleden zelf kunnen zien hoe de uitvoering in de praktijk gaat.

Zij merkt op dat er veel technische vragen gesteld zijn die zij nu zo goed mogelijk ambtelijk zal laten beantwoorden. De vraag naar een artikel tegen misbruik van proefplaatsingen zal zij schriftelijk beantwoorden.

Van ambtelijke zijde wordt aangevoerd dat ook in Haarlem deeltijdarbeid een reden voor vrijstelling kan zijn, maar dat dit niet zo expliciet in de beleidsregels is opgenomen als in Amsterdam of Leiden, omdat dit al uit de wet voortvloeit. Niet alles wat al in de verordening staat, is ook in de beleidsregels opgenomen. In de verordening staat al dat ook andere groepen een opleiding kunnen volgen als dat aantoonbaar de kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Het plan van aanpak voor jongeren onder de 27 jaar is een wettelijk voorschrift, maar komt als maatwerk in overleg met de jongere tot stand.

De **voorzitter** constateert dat hier weer eens het dilemma speelt dat raadsleden vaak andere opvattingen hebben over de grens tussen beleid en uitvoering en dus de bevoegdheden van college en raad en dat daar kennelijk nog steeds een behoefte is aan verduidelijking. Hij neemt aan dat de wethouder later nog op enkele punten zal terugkomen en sluit de bespreking af.

9. Ontwerpbegroting 2016 van het Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)

Mevrouw **Ramsodit (PvdA)** geeft, daartoe gevraagd door de heer Vrugt (AP), een toelichting op haar gewijzigde tekstvoorstel voor de zienswijze die zij hedenmiddag per mail aan alle commissieleden gestuurd heeft. De bedoeling is vanavond te komen tot een door de hele raad gedragen zienswijze die de wethouder in het AB van Paswerk naar voren gaat brengen. Zij zegt in de voorzet van de griffie met name de verantwoordelijkheden van de raad, college en bedrijf te hebben willen verduidelijken voor de re-integratiemiddelen en de rijksmiddelen. Zij heeft in de voorzet het vierde aandachtspunt weggestreept omdat er in de commissie verschil van opvatting was over de rol van het bedrijf en van het college en de raad voor de vormgeving van het re-integratieproces en het strategisch plan.

De heer **De Jong (VVD)** zegt zich te kunnen vinden in de gewijzigde tekst. De VVD maakt zich zorgen over de toekomstbestendigheid van het bedrijf en ziet uit naar het door de wethouder toegezegde rapport over de verschillende scenario's. Daarom kan hij zich achter het voorstel van mevrouw Ramsodit scharen. Hoer eerder het beloofde tussenrapport er is, des te liever hem dat is in het belang van de toekomst van het bedrijf.

Mevrouw **Dekker (D66)** is het eens met de verwoordingen van mevrouw Ramsodit en dankt haar voor de inzet. Wat D66 betreft mag er echter al veel eerder onderzocht worden of een GR wel de geëigende structuur is om de resterende Wsw'ers in onder te brengen. Zij is benieuwd of er voldoende draagvlak is voor die opvatting.

De heer **Smit (OPH)** stelt voor in de tekst het jaartal 2017 te vervangen door 2016, zodat er rond de kadernota van 2016 al een verhaal over de toekomst van het bedrijf aan de orde komt.

De **voorzitter** constateert dat de commissie dit voorstel breed steunt.

Wethouder **Langenacker** zegt dat er nu al een strategisch plan ligt waarin zes regelknoppen onderscheiden worden. Zij zegt toe in het DB van Paswerk te zullen inbrengen dat Haarlem wil dat er over een jaar een stand van zaken opgemaakt moet worden rond dat strategisch plan en een verdere uitwerking van verschillende scenario's voor de vormgeving van de Wsw.

De **voorzitter** zegt dat deze zienswijze met het gewijzigde jaartal – van 2017 naar 2016 – in de raad bij de kadernota zal worden vastgesteld.

10. Rondvraag

Mevrouw **Van Ketel (SP)** vraagt hoe het staat met de brief aan de Voedselbank die volgens wethouder Van der Hoek verstuurd zou zijn naar aanleiding van de SP-motie Illegale Honger.

Wethouder **Langenacker** zegt het antwoord niet paraat te hebben en te zullen laten uitzoeken hoe het staat met de afhandeling van deze motie.

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt wanneer de ondersteuningsgesprekken voor de tweede tranche van huishoudelijke ondersteuning afgerond worden. Zij vraagt of alle medewerkers van aanbieders nu geschoold zijn in de nieuwe werkwijze. Ten derde vraagt zij de wethouder of hij kan garanderen dat iedere cliënt in de zomervakantie gekwalificeerde hulp krijgt. Zij zegt telefoontjes te ontvangen van cliënten die zeggen dat ze in de zomervakantie het moeten doen met scholieren en vakantiewerkers.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dat de ondersteuningsplannen op 13 juli moeten zijn opgemaakt en overgedragen aan de gemeente ter controle in de tweede helft van juli. De aanbieders hebben hem gezegd dat alle benodigde scholing is geregeld. Er zijn contracten met kwaliteitseisen waar de aanbieders zich aan te houden hebben. Dat zou voldoende garantie moeten zijn. Hij vraagt voortaan niet meer dergelijke algemene vragen gesteld te krijgen, maar bij concrete gevallen wel signalen te willen krijgen met namen en rugnummers zodat hij gericht actie kan ondernemen.

Mevrouw **De Raadt (CDA)** vraagt of er al voortgang is rond de eerder door haar gevraagde quickscan over spookjongeren.

Wethouder **Van der Hoek** zegt daar navraag naar te laten doen.

11. Agenda komende commissievergaderingen

Voor een volgende vergadering na het reces wordt op verzoek van de PvdA de financiering van de huiswerkbegeleiding (3.7) geagendeerd.

12. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.30 uur.